КОПИЯ/КӨШІРМЕ

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АТЫНАН
ШЕШІМ

15 сәуір 2025 жыл № 7527-25-00-2/1065 Алматы қаласы

Алматы қаласы мамандандырылған ауданаралық экономикалық соты құрамында төрағалық етуші судья Сагынбекова Г.М., сот отырысының хатшысы Зәкір А.Т., қатысуымен ашық сот отырысында талап қою бойынша азаматтық істі қарады

ТАЛАПКЕР:

Алматы қаласының Төтенше жағдайлар департаменті

ЖАУАПКЕР:

"Павлодарский завод "ТЕМІРМАШ" жауапкершілігі шектеулі серіктестігі

ТАЛАП ҚОЮШЫНЫҢ ТАЛАБЫ:

Мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушы деп тану туралы және тұрақсыздық айыбын өндіру туралы

ҚАРСЫ ТАЛАП ҚОЮШЫНЫҢ ТАЛАБЫ:

2024 жылғы 18 шілдедегі № 124 шарт бойынша жеткізілген тауарларды қабылдауға міндеттеу туралы

СОТҚА ҚАТЫСҚАНДАР:
(WhatsApp желісі арқылы бейне - байланыспен)
Прокурор Малибекова С.К.
Аудармашы Сабакшина С.А.
Талапкер өкілі Нурекенов Т.Н.
Жауапкер өкілі Стрельников В.В.

<u>СИПАТТАУ БӨЛІГІ:</u>

«Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігі Алматы қаласының Төтенше жағдайлар департаменті» мемлекеттік мекемесі (бұдан әрі – талапкер) мен "Павлодарский завод "ТЕМІРМАШ" жауапкершілігі шектеулі серіктестігі (бұдан әрі – жауапкер) арасында 2024 жылы 18 шілдеде № 124 шарт жасалған.

КОПИЯ/КӨШІРМЕ

Шарттың №1 қосымшасына сәйкес жеткізу мерзімі 2024 жылдың 15 қарашасына дейін белгіленген.

2024 жылдың 13 қарашасында жауапкер хабарламаға кепілдік хат жолдап, онда тауар 2024 жылдың 20 желтоқсанына дейін жеткізілетінін көрсеткен.

Бұл ретте жауапкер тауарды кепілдік хатта көрсетілген мерзімде талапкердің мекенжайына жеткізген. Алайда, комиссия тауарды қабылдаған кезде олардың техникалық шарттарға сәйкес келмейтіні анықталып, ол бойынша тауардың сәйкессіздігі туралы акт жасалған.

Алайда, бүгінгі күнге дейін жауапкер тарапынан ешқандай шара қолданбаған.

2025 жылғы 14 қаңтарда талапкер жауапкерге мемлекеттік сатып алу туралы шарт бойынша талаптардың орындалуы туралы хабарлама жіберген, сондай-ақ жауапкерге мемлекеттік сатып алу веб-порталы арқылы және телефон арқылы бірқатар келіссөздер жүргізу арқылы шарт бойынша міндеттемелерді орындау қажеттілігін және оларды орындамаудың салдарын еске салған.

Шарттың 7-бөлігінің 7.3-тармағына сәйкес, тауарды жеткізу мерзімі кешіктірілген жағдайда, тапсырыс беруші өз міндеттемелерін толық орындамаған жағдайда (міндеттемені орындамаған жағдайда) мерзімі өткен әрбір күн үшін шарттың жалпы сомасының 0,1% мөлшерінде өсімпұлды (айыппұлды, өсімпұлды) жеткізушіден ұстауға міндеттенеді және (айыппұл, өсімпұл) өз міндеттемелерін ішінара орындамаған жағдайда мерзімі өткен әрбір күн үшін орындалмаған міндеттемелер сомасының 0,1 % мөлшерінде. Бұл ретте тұрақсыздық айыбының жалпы сомасы шарттың жалпы сомасының 10 пайызынан аспауы керек делінген.

Айыппұлдың жалпы сомасы 4 500 000 теңгені құрады, себебі өнім беруші отандық тауарларды, жұмыстарды, қызметтерді өндірушілердің тізіліміне енгізілген болса, онда өсімпұлдың жалпы сомасы шарттың жалпы сомасының 3 пайызынан аспауы керек.

Осыған байланысты талапкер жауапкерді мемлекеттік сатып алудың жосықсыз қатысушысы деп тануды сұрайды.

Сонымен қатар, талапкер шартта көзделген тұрақсыздық айыбын жауапкерден өндіріп алуды сурады.

Өз кезегінде, "Павлодарский завод "ТЕМІРМАШ" жауапкершілігі шектеулі серіктестігі Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігі Алматы қалалық Төтенше жағдайлар департаменті ММ-не Шарттың 20-қосымшасында көрсетілген 18 шілдедегі № 124 шарт бойынша жеткізілген тауарларды "Павлодарский завод "ТЕМІРМАШ" жауапкершілігі шектеулі серіктестігінен қабылдауды міндеттеу туралы сотқа қарсы талап арызбен жүгінді.

Талапкердің өкілі нақтыланған талаптарды қолдап, оларды талап арызда көрсетілген негіздер бойынша қанағаттандыруды сұрады.

Құжатқа қол қойылған: Сағынбекова Г. М., 15.04.2025

Заңды күшіне енген күні: 09.07.2025, судья Сағынбекова Г. М., 12.09.2025

КОПИЯ/КӨШІРМЕ

Жауапкердің өкілі қойылған талаптармен келіспей, талап арыздан толық бас тартуды және талапкерге 2024 жылғы 18 шілдедегі №124 шарт бойынша жеткізілген тауарды қабылдауға міндеттеуді сұрады.

Прокурор талап қоюшы талап қою мерзімін өткізіп алғандықтан, бастапқы талап ішінара қанағаттандырылуға жатады, осыған байланысты мемлекеттік сатып алуға қатысушыны жосықсыз қатысушы деп тану бөлігі қабылданбайтындығын және тұрақсыздық айыбын өндіріп алу туралы талаптар қанағаттандырылуға жататындығы туралы оған қоса қарсы талап қою талаптары бас тартуға жататынын және "Павлодарский завод "ТЕМІРМАШ" жауапкершілігі шектеулі серіктестігінің қарсы талабын қанағаттандыруға негіз жоқ екендігін өйткені келісім-шарт бойынша міндеттемелерді орындау мерзімі қазан айы болып табылатындығын, бірақ кепілдік хатта мерзімін ұзартуға негіз жоқтығын, желтоқсан айында жеткізілуі тауарды қабылдауға негіз болып табылмайтындығы туралы қорытынды берді.

<u>УӘЖДЕУ БӨЛІГІ:</u>

<u>Бастапқы талап бойынша соттың тұжырымдары</u>

Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің 272-бабына сәйкес міндеттеме шарттары мен заң талаптарына сәйкес тиісінше орындалуға тиіс, ал мұндай шарттар мен талаптар болмаған жағдайда - іскерлік қызмет өрісіндегі әдеттегі құқықтарға немесе әдетте қойылатын өзге де талаптарға сәйкес орындалуға тиіс.

Оған қоса Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің 273-бабының талаптарына сәйкес Заңдарда немесе шартта көзделгеннен басқа реттерде міндеттемені орындаудан біржақты бас тартуға және оның шарттарын біржақты өзгертуге жол берілмейді.

АІЖК-нің 225-бабының 2-бөлігіне сәйкес сот істі талапкер мәлімдеген талаптар шегінде шешеді.

Аталған ретте «Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігі Алматы қаласының Төтенше жағдайлар департаменті» мемлекеттік мекемесі мен "Павлодарский завод "ТЕМІРМАШ" жауапкершілігі шектеулі серіктестігі арасында 2024 жылы 18 шілдеде № 124 шарт жасалған және шарттың №1 қосымшасына сәйкес жеткізу мерзімі 2024 жылдың 15 қарашасына дейін белгіленген.

Алайда жоғарыда аталған негізде жауапкер шарт талаптарын тиісті дәрежеде орындамаған.

Азаматтық кодекстің 359-бабына сәйкес азаматтық-құқықтық жауапкершіліктің негізі ретінде өнім берушінің кінәсін, тапсырыс беруші үшін жағымсыз салдарлардың жоқтығын және өнім берушінің шарт талаптарын орындауын ескере отырып, сот ұсынылған дәлелдемелерге сүйене отырып, мемлекеттік сатып алудың жосықсыз қатысушысы деп тану туралы талапты қанағаттандырудан бас тартуға жатады деп санайды.

Құжатқа қол қойылған: Сағынбекова Г. М., 15.04.2025

Заңды күшіне енген күні: 09.07.2025, судья Сағынбекова Г. М., 12.09.2025

КОПИЯ/КӨШІРМЕ

Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің 359-бабының 1-бөлігінің талабына сәйкес, егер заңда немесе шартта өзгеше көзделмесе, борышкер кінәсі болған кезде міндеттемені орындамағаны және (немесе) тиісінше орындамағаны үшін жауапты болады. Борышкер міндеттемені тиісінше орындау үшін өз құзыреті шегінде барлық шараларды қолданғанын дәлелдесе, кінәсіз деп танылады.

АІЖК-нің 16-бабына сәйкес судья дәлелдемелерді өзінің ішкі сенімі бойынша, заң мен ар-ожданды басшылыққа ала отырып, іс бойынша бар дәлелдемелерді бейтарап, жан-жақты және толық зерттеу негізінде бағалайды.

Сот азаматтық істің материалдарын зерттеп, істі шешу үшін маңызы бар белгіленген мән-жайларды бағалап, құжаттаманы зерделей отырып, дәлелдемелердің шындыққа сәйкестігін тексеріп және сенімділігі тұрғысынан бағалай отырып, барлық жиналған дәлелдемелер тұтастай алғанда талап қоюшы тараптың талап арызын қанағаттандырудан бас тартады.

Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінің 293-бабына сәйкес өсімпұл (айыппұл, өсімпұл) борышкер міндеттеме орындалмаған немесе тиісінше орындалмаған жағдайда, оның ішінде орындау мерзімі кешіктірілген жағдайда кредиторға төлеуге міндетті заңда немесе шартта айқындалған ақшалай сома болып танылады. Айып төлеу туралы талап бойынша несие беруші оған келтірілген залалдарды дәлелдеуге міндетті емес.

Шарттың 7-бөлігінің 7.3-тармағына сәйкес, тауарды жеткізу мерзімі кешіктірілген жағдайда, тапсырыс беруші өз міндеттемелерін толық орындамаған жағдайда мерзімі өткен әрбір күн үшін шарттың жалпы сомасының 0,1% мөлшерінде өсімпұлды (айыппұлды, өсімпұлды) жеткізушіден ұстауға міндеттенеді. (айыппұл, өсімпұл) өз міндеттемелерін ішінара орындамаған жағдайда мерзімі өткен әрбір күн үшін орындалмаған міндеттемелер сомасының 0,1 % мөлшерінде. Бұл ретте тұрақсыздық айыбының жалпы сомасы шарттың жалпы сомасының 10 пайызынан аспауы керек.

Аталған негізде айыппұлдың жалпы сомасы 4 500 000 теңгені құрады, себебі өнім беруші отандық тауарларды, жұмыстарды, қызметтерді өндірушілердің тізіліміне енгізілген болса, онда өсімпұлдың жалпы сомасы шарттың жалпы сомасының 3 пайызынан аспауы керек.

Сот азаматтық іс материалдарын зерделеп, істі шешу үшін маңызы бар белгіленген мән-жайларды бағалап, дәлелдемелердің шындыққа сәйкестігін тексеріп және оларды өзектілігі, жол берілетіндігі және сенімділігі тұрғысынан бағалап, барлық жиналған дәлелдемелер тұтастай алғанда тұрақсыздық айыбын өндіру талабын қанағаттандырады.

Қарсы талап қою бойынша тұжырым.

Қазақстан Республикасы Азаматтық іс жүргізу кодексінің 72-бабының 1-тармағына сәйкес тараптардың әрқайсысы сотта көрсетілген мерзімдерде өз талаптары мен қарсылықтарының негізі ретінде жатқызған мән-жайларды

Құжатқа қол қойылған: Сағынбекова Г. М., 15.04.2025

Заңды күшіне енген күні: 09.07.2025, судья Сағынбекова Г. М., 12.09.2025

КОПИЯ/КӨШІРМЕ

дәлелдеуге, қорғау құралдарын пайдалануға, фактілерді дәлелдеуге, даулауға, дәлелдемелер мен қарсылықтарды ұсынуға міндетті.

АІЖК-нің 225-бабының 2-бөлігіне сәйкес сот істі талапкер мәлімдеген талаптар шегінде шешеді.

Қарсы талап-арыз негізінде, қабылданған міндеттемелерді орындау шеңберінде Өнім беруші Тапсырыс берушінің аумағына 2024 жылғы 17 желтоқсанда №74 санды жөнелту құжатына сәйкес жеткізеді.

Алайда, Тапсырыс беруші тауарды қабылдаудан, сондай-ақ қабылдау-тапсыру актісіне қол қоюдан жалтарады, бұл 3.3-тармақта көзделген міндеттемелерді тиісінше орындамағанын көрсетеді.

Тиісінше, қабылдау-тапсыру актісін бекітпей, Тапсырыс беруші Жеткізуші берген шот-фактураны қабылдай алмайды және соның салдарынан шартта көзделген төлемді жасамайды бұл ретте Жеткізушінің құқықтарының бұзылуына әкеп соғады.

Аталған шарттың 3.3 тармағының 2) тармақшасына сәйкес тапсырыс беруші Тауарларда орындалмаған кез келген сәйкессіздіктер немесе ақаулар анықталған кезде Жеткізушіге дереу жазбаша хабарлауға міндетті. Жеткізушіге тауарды қабылдамау себептері тапсырыс берушінің "Павлодарский завод "ТЕМІРМАШ" жауапкершілігі шектеулі серіктестігін мемлекеттік сатып алудың жосықсыз қатысушысы деп тану туралы мәлімдеген талабы шеңберінде ғана белгілі болды, оған дәлел ретінде 2024 жылғы 19 желтоқсандағы Сәйкессіздік актісі қоса тіркелді. Осылайша, Тапсырыс беруші үш жұмыс күнінен кешіктірмей дәлелді негіздемелерді көрсете отырып, жеткізушінің тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді қабылдау немесе қабылдаудан бас тарту міндетін тікелей қарастыратын Мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру қағидаларының 546-тармағының талаптарын өрескел бұзған (31.12.2024 ж. дейін редакцияда).

Қазақстан Республикасының АІЖК-нің 15-бабына сәйкес азаматтық сот ісін жүргізу тараптардың жарыспалыстық және тең құқықтылығы негізінде жүзеге асырылады. Азаматтық сот ісін жүргізуге қатысушы тараптарға осы Кодексте өз ұстанымдарын қорғауға тең мүмкіндіктер көзделген.

Іс материалдарынан келісім-шарт бойынша міндеттемелерді орындау мерзімі қазан айы болып табылатыны, бірақ тарап ұсынған кепілдік хатта мерзімді ұзартуға негіз жоқ екені белгілі болды.

Сонымен қатар, желтоқсанда жеткізу тауарды қабылдауға негіз бермейді. Сондай-ақ бүгінгі күнге келісім-шарт мерзімі аяқталған.

Жоғарыда көрсетілген мән-жайларға байланысты және қолданыстағы заңнаманың жоғарыда аталған нормалары мен келісім тармақтарының негізінде сот талаптарды қанағаттандырудан бас тарту қажет деп санайды.

ҚАРАР БӨЛІГІ:

Құжатқа қол қойылған: Сағынбекова Г. М., 15.04.2025

Заңды күшіне енген күні: 09.07.2025, судья Сағынбекова Г. М., 12.09.2025

КОПИЯ/КӨШІРМЕ

АПК-нің 224-226, 117 -баптарын басшылыққа ала отырып, сот

ШЕШІМ ЕТТІ:

«Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігі Алматы қаласының Төтенше жағдайлар департаменті» мемлекеттік мекемесінің "Павлодарский завод "ТЕМІРМАШ" жауапкершілігі шектеулі серіктестігіне мемлекеттік сатып алудың жосықсыз қатысушысы деп тану және тұрақсыздық айыбын өндіру туралы талап арызы – ішінара қанағаттандырылсын.

"Павлодарский завод "ТЕМІРМАШ" жауапкершілігі шектеулі серіктестігін мемлекеттік сатып алудың жосықсыз қатысушысы деп тану туралы талап арызы қанағаттандырусыз қалдырылсын.

"Павлодарский завод "ТЕМІРМАШ" жауапкершілігі шектеулі серіктестігінен мемлекет пайдасына 4 500 000 (төрт миллион бес жүз мың) теңге мөлшерінде өсімпұл өндірілсін.

"Павлодарский завод "ТЕМІРМАШ" жауапкершілігі шектеулі серіктестігінің «Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігі Алматы қаласының Төтенше жағдайлар департаменті» мемлекеттік мекемесіне 2024 жылғы 18 шілдедегі №124 шарт бойынша жеткізілген тауарларды қабылдау міндеттемесі туралы қарсы талап арызы қанағаттандырусыз қалдырылсын.

Шешімге наразы жақ Қазақстан Республикасы Азаматтық процестік кодексінің 403, 404-баптарының талаптарын сақтай отырып, шешім түпкілікті нысанда шығарылған күннен, ал сот талқылауына қатыспаған тұлғалар өздеріне шешімнің көшірмелері жіберілген күннен бастап бір ай ішінде Алматы қалалық сотының азаматтық істер жөніндегі апелляциялық сот алқасына Алматы қаласының мамандандырылған ауданаралық экономикалық соты арқылы шағым, прокурор өтінішхат келтіруге ерікті.

Судья **Сагынбекова Г.М.**

Құжатқа қол қойылған: Сагынбекова Г. М., 15.04.2025

Заңды күшіне енген күні: 09.07.2025, судья Сагынбекова Г. М., 12.09.2025